

ДЪРЖАВНА ФИЛАХАРМОНИЯ-РУСЕ

К 78/Р 95

120000869155

К 753.2

278
P95

РУСЕНСКА ФИЛХАРМОНИЯ
носител на орден
=="Червено знаме на труда"==
Сезон 1988-89 год.

=

Цикъл "СЪВРЕМЕННА МУЗИКА"

- Трети концерт -

Диригент

ИВАН КОЖУХАРОВ

Солисти

ПЕТКО РАДЕВ

кларинет

БОЖИДАР НОЕВ

пиано

=====

18 ноември - петък - 19.30ч.

- Дом на културата -

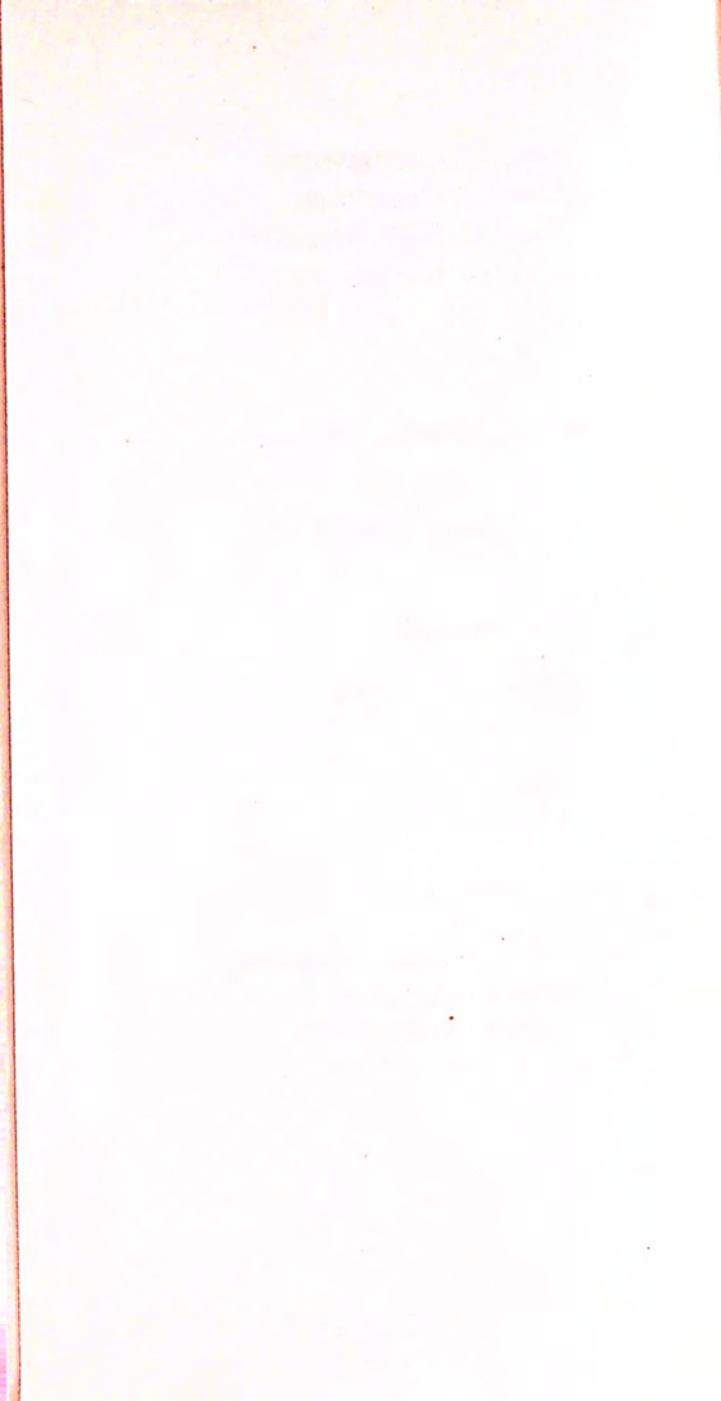
=====

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000869155

448408

I.

ДЕБЮСИ

- "Рапсодия" за кларинет и оркестър

РАВЕЛ

- Концерт за пиано № 1
 - ALLEGRAUMENTE
 - ADAGIO ASSAI
 - PRESTO

II.

ШОСОН

- Симфония, си-бемол мажор
 - LENTO. ALLEGRO VIVO.
 - LENTO. ANIMATO
 - GRAVE. MODERATO

В програмата си тази вечер Русенска филхармония предлага три композиции, създадени в края на 19-тото и началото на 20-тото столетие. Авторите - ШОСОН, ДЕБЮСИ и РАВЕЛ, живеят и творят в изключително динамично за развитието на френската музикална култура време - време на буен артистичен кипеж, на оживен и пъстър музикален бит, време на нови надежди и открития. В него обаче има много повече противоречия и конфликти, отколкото единомислие и хармония.

В парижкия музикален свят от края на 19 век особено силен и непримирим е антагонизмът между импресионизма на Дебюси и късноромантичния академизъм на старата френска школа. Така, както и в литературата, сходен по същество конфликт, противопоставя новите идеи на френския символизъм на "остаряващия" вече натурализъм. Привържениците на Дебюси и Равел рязко осъждат стилистичните стереотипи и външна научност на академичния симфонизъм, следващ

немските образци. Известна е хапливата реплика на Р. Ролан по този повод: "За своите "научни" симфонии те вземаха теми от народните песни, така както вземат тема за дисертация в Сорбоната. Това става общо забавление - продължава по-нататък Р. Ролан. Те пишеха върху тях по девет симфонии и квартети в стила на Ц. Франк, но много позавързани...!" На всичко това и самият той, и съмишлениците на Дебюси и Равел противопоставят свободата, гъвкавостта и тоновата свежест на импресионизма. Ожесточените спорове изострят критично музикалния живот във Франция на прага на новото столетие. Но, независимо от това, главното си остава онзи могъщ, необикновено плодовит и стремителен процес, в който музиката открива нови светове. В този процес има големи и трайни художествени постижения, но те не са недостижими, самотни висоти. Към тях плавно и мощно извежда поток от музикални творби, дело на майстори, на много известни и уважавани за своето време музиканти. Именно сред тях ще открием и името на ЕРНЕСТ ШОСОН /1855-1899/ - по-възрастният съвременник на

Дебюси и Равел, останал в историята като техен духовен предшественик, като своеобразен мост между "стария" и "новия" свят. Автор на известната драматична "Поема" за цигулка и оркестър, на удивително красивата и поетична музика на СИМФОНИЯТА в три части /в си-бемол мажор/, създадена през 1890 г., и на редица други творби, Шосон, макар и интуитивно, съзнава и търси онова, което по-късно намират и шлифоват до блясък Дебюси и Равел. Самият той, като ученик на прочутите Масне и Франк, все още търси творческа опора в школата на предшествениците си. Заедно с това, неудържимият порив на неговите по-млади съвременници към обновяване на изразните средства, а вероятно и самата му дружба с Дебюси, хвърлят някакви отблясъци и върху неговото лично композиторско творчество. Откриваме ги както в изтънчения лиризъм и поетична меланхолия на неговата музика, така и в пластичната мекота на оркестровия му език.

И все пак, докато Шосон е свързан по-скоро с миналото, отколкото с бъдещето,

другите двама - КЛОД ДЕБЮСИ /1862-1918/ и МОРИС РАВЕЛ /1875-1937/ принадлежат изцяло на бъдещето. Но всеки по своему ...Така например, Равел дълго време остава в сянката на своя по-възрастен съвременник. Едни разглеждат неговото творчество като продължение на музиката на Дебюси, други - като подражателство, но най-проницателен за времето си е може би Щукеншмидт - изследователя на Равел: "Няма по-загадъчна фигура в галерията на съвременните композитори от Морис Равел!" - имайки вероятно предвид не само известната в артистичния свят странна екстравагантност на неговата личност.

Но ако търсим онова, което сближава двамата майстори, непременно ще го открием в тяхната единна мисия - коренното обновяване на ладо-хармоничния и оркестров стил на европейската музика, култа към красивата одухотвореност на изразните средства,

багрената сочност на жанра и богатата сетивност на звучащото пространство. Десетки опуси музика - както при Дебюси, така и при Равел, илюстрират безбрежните хо-

ризонти на тази нова естетика, възпламенила художествения свят в зората на 20-то столетие.

Включените в тази програма творби – "РАПСОДИЯТА" за кларинет и оркестър на Дебюси и КОНЦЕРТА ЗА ПИАНО И ОРКЕСТЪР на Равел, са също част от този нов "ренесанс" на френската композиторска школа.

Създадена в края на първото десетилетие на XX век /1911/, "Рапсодията" е посветена /"с голяма симпатия"/ на известния тогава Паул Мимарт. Това са последните години от живота на Дебюси. По същото време се раждат клавирните цикли "Детски ъгъл" и "Прелюдии", оркестровите "Образи" и няколко сценични творби, сред които и балетът "Игри". Самата "Рапсодия" е изградената в свободно разгърната форма, с богата мелодическа импровизационност в солиращата партия и удивителна хармонична изобретателност в оркестровия съпровод. И все пак, тук отсъства онази щедра разточителност на звуковете багри от "Морето". Значително по-строг и пестелив, музикалният език на Дебюси в тази партитура носи всички белези на т.н.

"късна" зрялост в неговото творчество.

Двадесетина години след "Рапсодията" се появяват и двата клавирни концерта на Морис Равел, замислени от автора още през 1929 г. в Испания. Първият от тях - сол-мажор, е посветен на прочутата в началото на века френска пианистка Маргарита Лонг. В музиката откриваме познатите "испански" мотиви на Равел, взaimствани както от неговата "Испанска рапсодия", така и от ранната, непубликувана "Фантазия на теми от баскската музика". Концертът носи лек, дивертисментен характер. Пъстра и динамична, музикалната реч поражда с остротата и своеобразието на мисълта. Особено изразителни са жанрово-скерцозните образи на I и III част. А между тях - светлата лирика на Адажиото, с една удивително смислена, одухотворена и люлееща се мелодия в солиращото пиано, която твърде много напомня изтънчената красота на бавните моцартови части.

Концертът е изпълнен за първи път от Маргарита Лонг в Париж през 1932 г., под диригентството на автора.

х х х

ИВАН КОЖУХАРОВ е роден в Трявна. Завършва СМУ "Проф.В.Стоянов" в Русе със специалност виола. След двугодишно обучение в БДК-София продължава образованието си в Ленинградската консерватория "Н.Р.Корсаков" в класовете по дирижиране на проф.Шерман, проф. Рабинович и проф. Янсонс. През 1976г. завършва като първенец на випуска.

По време на следването си Кожухаров работи един сезон в Ленинградския музикален театър за опера и балет. През 1979г. става полуфиналист на конкурса "Караян", а през 1980 г. - лауреат и носител на II награда от Международния конкурс за диригенти на Унгарската телевизия в Будапеща. Във връзка с това, през 1981г. Кожухаров е поканен да участва във филма, посветен на 100-годишнината от рождението на Барток-съвместна продукция на телевизиите на Канада, Унгария и САЩ.

От 1978г. той е диригент в Бургаската народна опера, а от 1984 г. и неин главен диригент.

Иван Кожухаров гастролира с изключителен успех в Унгария, Чехословакия, Румъния, СССР и ГДР.

Известният български кларинетист ПЕТКО РАДЕВ завършва ДМУ в София като ученик на проф. С.Димитров, след което продължава музикалното си образование в БДК-София.Още като студент работи в Симфоничния оркестър на Българското радио. Консерваторията завършва през 1961 г. и постъпва на работа като първи кларинетист на Софийската филхармония.

Лауреат е на редица международни конкурси, сред които: I награда на IV международен младежки фестивал в Букурещ/1953/ и I награда на III-тия международен конкурс в Женева /1957/.

Дълги години Петко Радев работи като първи кларинетист в Симфоничния оркестър на Миланската скала. Продължителната му работа в състава на този оркестър допринася за неговото усъвършенствуване като инструменталист, за формирането на изключителната му техника и рядка артистичност.

В настоящия момент П. Радев е първи кларинетист на Софийска филхармония и доцент в БДК.

Гастролирал е във Франция, СССР, Чехословакия, Полша, Румъния, Турция, Италия, Япония, Великобритания, Куба и др.

х х х

БОЖИДАР НОЕВ завършва БДК - София, в класа по пиано на проф. М.Балсамова. В периода 1967-68г. специализира в "Моцартеума" - Залцбург, а от 1969 до 1972 г. - в Римската академия "Санта Чечилия" със специалностите пиано и камерна музика при проф. Агости, проф. К. Цеки и проф. Н. Кармирели.

Лауреат е на редица наши и международни конкурси и фестивали, между които II награда /при неприсъдена I-ва/ на конкурса "Бузони" в Болцано, лауреатско звание на конкурса "Виана да Мота" в Лисабон, I награда на конкурса "Казагранде" в Италия, III награда на конкурса "Поцоли" - Италия и др.

От 1977г. Б.Ноев е преподавател по пиано в Консерваторията в Инсбрук-Австрия.

Гостувал е в СССР, Италия, Австрия, ФРГ, Румъния, САЩ, Белгия, Полша, ЧССР, Швейцария, Португалия, Канада, Унгария, Испания, ГДР, Куба, Люксембург, Мексико и др.

